

Vita a fiatal pedagógusok helyzetéről

A Pedagógusok Szakszervezete Csongrád megyei bizottsága a közelmúltban megvizsgálta a fiatal pedagógusok helyzetét, élet- és munkakörülményeit. Ötven iskola — közöttük 14 szegedi és 10 járási — 250 nevelőjét kérdezték meg, s a vizsgálat eredményeit Vecsernyés János titkárhelyettes jelentése alapján tegnap elnöki megnyitójára és Ókrós János titkár bevezetője után. Mind a gondosan összeállított jelentés, mind az alapos vita igen részletesen vizsgálta a fiatal pedagógusok munkáját és életét, elsősorban a gondokra, problémákra ügyelve. Ezzel kapcsolatban állapította meg a jelentés és erősítette meg a pályán és a munkahelyén. De természetesen vannak más okok is. Mint különösen a vita hangsúlyozta, a munkahelyek légköre nem mindig megfelelő. A fiatal nevelők 42,6 százaléka valamilyen ok miatt nem érzi jól magát jelenlegi munkahelyén. Az okok között első helyen a vezetés iránti elégedetlenség szerepel. Olyan természetes okokon kívül, mint bekerülés Szegedre, a kijárási megszüntetése stb. Alacsony a fiatal nevelők anyagi és er-

kölcsi megbecsülése. Jellemző adata ennek, hogy a megkérdezett 250 harminc éven aluli nevelő között mindössze két igazgatóhelyettes és egy felügyelő van. A vitában felszólalók rámutattak, hogy az alacsony színvonalú vezetés egyik fő oka, hogy hosszú ideig senki sem törődött az igazgatók és a felügyelők kiképzésével. A Csongrád megyei tanács ugyan nemrégiben indított egy igazgatói tanfolyamot, de ennek eredményei még nem mutatkoznak. Az igazgatók és tanulmányi felügyelők képzését éppen ezért magasabb színvonalra kell emelni. Foglalkozott a jelentés a fiatal pedagógusok lakáshelyzetével is, megállapítva, hogy az sokkal rosszabb, egyrészt mint a pedagógusoké általában, másrészt mint a más pályákon dolgozó fiatal értelmiségieké. A fiatal nevelők 48,1 százalékának van szüksége lakásra. A többi fiatal diplomásnak csak 20,2 százaléka igényel lakást. A fiatal pedagógusok 15,5 százaléka lakik albérlésben, megyei átlagban 466 forintért. A helyzeten különböző lakásakciók próbálnak enyhíteni. Ezekből azonban évente mindössze néhány lakás jut a fiataloknak. E hátrányos körülmények ellenére a fiatalok igyekeznek beilleszkedni a tantestületbe, kollektívákba. Szakmai továbbképzésben 66,8, politikai továbbképzésben 47,4 százalékuk vesz részt.

Fásítás

Géppel ültetik a vörösfenyőt a sóvényházi sovány homokra

Társadalmi mozgalom lett hazánkban a fa- és erdőtelepítés, évről évre megrendezik a fásítási hónapot. Tegnap délelőtt e kampány keretében szerveztek ankétot Szegeden, az MTESZ előadótértermében. Vida László, az Erdészeti Egyesület megyei titkára előadásában az eredmények ismertetése közben kiemelte azt az óriási lépést, hogy az elmúlt korok felelőtlen erdőirtása helyett jól átgondolt, szervezett erdőgazdálkodást sikerült teremtenünk. Területünk ugyan most is a legkevésbé erdősített megyék között szerepel, a húsz év előtti állapotokhoz viszonyítva mégis óriási a fejlődés. Változik a fa fel-

használási köre, háttérbe szorult tüzelőanyag-jellege, kevesebbet kér az építőipar is, a bányák és a közlekedés is, az ipar más ágai — a bútort- és papíripar viszont sokkal többre tart igényt. Az erdőgazdálkodásban egyre inkább a sokoldalú hasznosítás elve honosodik meg, és ebben a gondolatban külön hangsúlyt kap a természet után vágyó ember igényeinek kielégítése is. Az ankét keretében jutalmakat, okleveleket és plaketteket adtak át azoknak az erdészeti és termelőszövetkezeti dolgozóknak, akik az utóbbi két év fásítási tömegmozgalmában kiemelkedő szerepet játszottak.

Egy felmérés szerint társadalmi szervezetekben 86 százalékuk dolgozik, tanyán és falvakban többen, mint a városokban. Igen sokat áldoznak könyvekre a fiatal pedagógusok, sokat olvasnak, szakmai és szépirodalmi könyveket egyaránt. A kép ilyen szempontból igen biztos.

A megyebizottság a tanácskozás végén feladattervet fogadott el, mely több pontban részletezi, hogyan lehetne és kellene az oktatásügynek, az iskolavezetésnek hatékonyabban foglalkozni a fiatal pedagógusokkal.

Bérszínvonal az élelmezésiparban

Az élelmezésiipari dolgozók bérszínvonalának alakulásáról tárgyalt kedden az ÉDOSZ elnöksége. Megállapították: 1969-ben 112 millió forinttal — az összes bérköltség 3,4 százalékával növelték az iparban a béreket. A növényolaj-iparnál 4,7, a gépiparnál 4,5, a tejiparnál 4,3, a húsiparnál pedig 4,2 százalékos bérfejlesztésre került sor. Két százalék alatt csupán a szeszipar van. A szakszervezet megvizsgálta, hogy miképpen oszlott meg a bérfejlesztés az egyes állománycsoportok között. Általában érvényesült a nehéz fizikai munka fokozottabb anyagi elismerése. A kisegítő állománycsoportban — általában nehéz fizikai munkát végző dolgozókról, a rakodómunkásokról, anyagmozgatókról van szó — az átlagkereset 6,8 százalékkal lett nagyobb, miközben a munkásoké 3,3, a műszakiké pedig 2,5 százalékkal

Intézetek előnyben

A pénzügyminiszter rendeletben módosította a műszaki kutató-fejlesztő intézetek pénzgazdálkodási, jövedelemelvonási és anyagi érdekeltségi rendszerét.

Kedvezményt kapnak az amortizáció elszámolásánál, egyes gyorsan, avuló áru-eszközök értékcsökkenési kulcsát az intézetek igazgatói saját hatáskörükben felemelhetik, illetve amortizációs leírás címén egyszerre számolhatják el.

Az intézetek az eddiginél kedvezőbb kulcs alapján fizetik a részesedési alap utáni adóikat, a létszámnövekedés esetén kevesebb adót fizetnek, mint más vállalatok. (MTI)

nőtt. Az iparban 6—10 forint körüli órabéreket fizetnek, csak igen kis hányadban vannak tíz forintnál nagyobb órabérek. Ez a különbség nem fejezi ki a munkák közötti meglévő szakmai és munkakörülménybeli eltéréseket.

Az élelmiszeripari vállalatok bérpolitikájában ellentmondásokat lehet tapasztalni. Egy ilyen például: még ma is több vállalatnál az alappérek póvelése helyett az úgynevezett mozgóbért — az alapkereseten kívüli egyéb anyagi juttatásokat — tartják a bérigazságtétel leg- hatékonyabb eszközének. Helytelen az is, hogy a mozgóbér kifizetését nem az előre meghatározott feladatok teljesítéséhez kötik, hanem valamiféle utólagos jutalomként, az év vége felé használják fel. Ilyenformán a vállalatoknál a mozgóbér nem a munka hatékonyságának fokozását szolgálja.

Május 1-2:

Kétnapos munkaszünet

Mivel az idén a május 1-i munkaszüneti napot egy nap választja el a május 3-i vasárnapi pihenőnaptól az általános érvényű rendelkezéseknek megfelelően meg kell változtatni a munkaidő-beosztást a hatnapos munkahéttel dolgozóknál és a kéthetenként szabad szombatos dolgozók közül azoknál, akiknek a szabad szombatjuk ezúttal páratlan hétre esik. Az említettéknél április 30-a, csütörtök szombati munkanapnak számít, május 1-e, péntek munkaszüneti nap, május 2-a szombat heti pihenőnap, május 3-a vasárnap pedig rendes munkanap. A munkaidőbeosztás további megváltoztatását a jogszabályok nem teszik lehetővé. Nem szabad megváltoztatni például a munkabeosztást az ötnapos munkahéttel dolgozóknál és azoknál a kéthetenként szabad szombatos dolgozóknál sem, akiknél a szabad szombat páros hétre esik, mert az említetteknek a munkaszüneti nap és a vasárnap közötti szabad szombaton munkakötelezettségük nincs.

A május 1-i munkaszüneti nap és az áthelyezett heti pihenőnap miatt a Magyar Nemzeti Bank a SZOT-tal egyetértésben szabályozta az április végi és május eleji

bérfizetések időpontját. Az április 30-án, május 1-én és 2-án esedékes béreket április 28-án, a május 3-án járó béreket pedig április 29-én kell kifizetni. A bérfizetés többi időpontja változatlan.

Szegedi tudósok konferenciája

A Lenin-centenárium alkalmából tegnap délután egyhetes tudományos ülés kezdődött Szegeden. A József Attila Tudományegyetem és az orvostudományi egyetem közös konferenciáján tegnap dr. Székely Sándor tanszékvezető egyetemi docens *Lenin, a filozófus* címmel tartott előadást a Szemészeti klinika előadótértermében, dr. Ivánovics György akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár pedig szakmai tárgyú referátumát mondta el.

A konferencia mai programján délután 2 órai kezdettel dr. Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár írását olvassák fel a magyar matematika negyedszázados fejlő-

Tavaszpótló

A kedvezőtlen időjárás ellenére a határban találkozunk szorgoskodókkal, akik cseperészó esőben is dolgoznak a földeken, mert minden percet ki kell már használni, mert le kell győzni az időt. Nem ritka látvány, két traktor húzat egy ekét, elsüllyed a láncfalpas, s nem ritkák a fel-feltűnedező lófogatok sem. Próbátévő év jár ismét a mezőgazdaságra. A sok eső nemcsak nagy területeket borít el belvízzel, hanem annyira feláztatja a talajt, hogy akadnak határreszek, ahol talán május elején lehet rámenni gépekkel. Nemcsak a feketeföldi gazdaságokban kritikus a helyzet, gondokkal, bajokkal terhes a homokon is. Ha lépnek a homoki földeken, az emberek lépte nyomán felbuggyan a víz. Nehéz tavasz ez.

Tavaly rekordévet zárt a mezőgazdaság. Csupán egyetlen példa: hosszú idő óta most fordult elő először, hogy itt, Szegeden, s hazánk más tájain is az üzletekben válogatni lehet az almafajtákban, nem is drága áron, április közepén 3—5 forintért még mindig szép gyümölcsöket kínálnak az eladók. Arról korai lenne jósolni, hogyan zárjuk az idei esztendőt. A legtöbb szakember sem bocsátkozik becslésekbe, hiszen a már eddig elszenvedett kár, kiesés még felmérhetetlen. Részben az őszi kalászosokban esett vízkárok, részben a tavasziak késése és a tavaszi munkák drágulása miatt.

Több dolog azonban már bizonyos, és tapasztalatokkal szolgál. Ilyen például a távprognózis szerepe, hasznos lett volna, ha már tavaly megbízható távprognózis alapján, hasznos és célszerű propagandával a mezőgazdaságot, a szövetkezeteket előkészítettük egy ilyen tavasz nélküli tavaszra. Sok bajt, gondot elkerülhettünk volna. Hiszen a gazdaságok évi tervüket jobban az esős időszakhoz „idomították” volna. Az sem történt volna meg igen sok területen, hogy az őszi munkákat egy kicsit „lezserebbül” vették, gondolván arra, lesz elég idő tavasszal, jó a gépparkunk, pár nap alatt megforgatják a földet a traktorok. Nem fordult volna elő nyilván az sem Makó környékén, hogy kinthagyják a kukoricát, s az arra járók három héttel ezelőtt még nyugodtan hozzhattak a tavalyi termésből. S természetesen a sok kukoricaszár sem felejtődött volna kint. Igaz, mindez nem befolyásolta az elmúlt évi eredményeket, nem dönthette meg a rekordot. Annál nagyobb gondokat, bosszúságokat okoznak napjainkban.

Szűkebb pátriánkban ismételtelen figyelmeztet az időjárás, s egy régen vajdó probléma megoldását sürgeti, mégpedig a Maros—Tisza háromszögében levő termelőszövetkezetek és még néhány gazdaság belvízlevezetési problémáinak megoldását. Többször és helyesen kimutatták már, hogy a szegedi járásban előforduló mérleghiányok összefüggnek azzal — az országgyűlés ülészakán Nieszner Ferenc is szóvá tette —, és ha egyszer s mindenkorra megoldanak az érintett termelőszövetkezetek belvízrendezését, ennek kedvező hatása azonnal mutatkozna. Természetes az is, hogy ez a mostoha időjárás leginkább a gyenge gazdaságokat, a tartalék nélküli gazdaságokat „rendíti” meg.

Az egyik legjobb termelőszövetkezet a forráskúti Hala-dás Tsz. Valamivel kedvezőbb helyzetben van a feketeföldi gazdaságoknál, de nem sokkal. Az idő, az esős évszak rájuk is gonoszul hat, nem haladnak a munkákkal. Mégis minden erőt összevetve Forráskúton eddig 200 holdon már elrakták az egyik pénzes növényt, a burgonyát, s 100 hold vár még vetőgumóra. Üllésen, a Kossuth Tsz-ben — közös a gazdasági vezetés — 100 holdon került földbe a burgonya, 100 meg vetésre vár. A forráskúti határban az őszi kalászosok, 20—30 százalékos vízkárt szenvedtek, s annyi már vitathatatlan, hogy minden munka torlódik, két-három héttel elhúzódik. De az idő ellenére a talajelőkészítés, a szőlőmetszés, őszi barackmetszés, a kertészeti munkák nem szakadtak meg, csak pár órás, pár napos a kimaradás. Az is tény, hogy a tavaszi munkák költségei nagyon megnövekednek, 50 százaléktól 90 százalékos emelkedést várnak a szakemberek.

Lényegében egy jó hónap van hátra a földeken. Ha nem ismernénk a szövetkezetekben rejlő lehetőségeket, erőfeszítéseket, könnyen, lemondóan és keserű száj-ízzel gondolhatnánk a hetvenes esztendőre. Egy hónap alatt minden tavaszi munkát elvégezni rendkívül nehéz. Mégis van garancia, az idő, a szeszélyes tavasz leküzdésére. A gazdaságokban több helyen táblacserékkel, a vetésszerkezet megváltoztatásával „igazítanak” az éven, az év kezdetén. Speciális járás, speciális táj a Szeged környéki világ. Igen intenzív, primőrjeiről híres. Ezekből számíthatunk talán a legtöbb kiesésre, s nyilvánvaló, ezt a fogyasztók is megérik. De messze még a nyár, az őszi, és számtalan lehetőséget „tavaszpótlást” kínál. Egyelőre a legbiztosabb, a legnagyobb garancia a termelőszövetkezeti tagok munkaszeretete, derekas helytállása.

Sz. Lukács Imre

matikai, illetve biológiai témájú referátumok. Április 17-én, pénteken délelőtt 9 órától az Auditorium Maximumban a bölcsészkar idegen nyelvi és magyar nyelvészeti tanszékeiről tartanak előadásokat tudományos kutatók. A konferencia záróakkordjaként április 21-én, kedden délután 6 órai kezdettel *disznóünnep* lesz az Auditorium Maximumban, ahol dr. Mérey Gyula tanszékvezető egyetemi tanár mond beszédet, majd Lenin életéről szóló filmet mutatnak be.

SZERDA,
1970. ÁPRILIS 15.

DÉLMAGYARORSZÁG 3